

De Nederlandse economen top-30

Inleiding

Voor de tiende achtereenvolgende keer publiceert *ESB* de hitparade van meest geciteerde Nederlandse economen¹. Net als voorgaande jaren is voor de samenstelling van deze ranglijst gebruik gemaakt van de door J.J. van Duijn ontwikkelde methode. Het gaat hierbij om een citatie-analyse, waarbij niet zozeer van belang is of economen veel publiceren, maar in hoeverre hun werk bij collega-economen erkenning ondervindt. De reputatie die de Nederlandse top-economen bij hun binnen- en buitenlandse vakgenoten genieten, wordt gemeten aan de hand van de publicaties gedurende hun hele loopbaan. Artikelen of boeken die reeds lang geleden geschreven zijn, kunnen nog steeds citaten opleveren. Zo verzamelt Tinbergen citaten met publicaties verspreid over een periode van zestig jaar. Niet alleen Tinbergen, maar ook de emeriti Klaassen en Pen nemen nog steeds hoge klasseringen in. Jonge, ambitieuze wetenschappers met een minder rijke publikatielest zullen over een reeks van jaren veel geciteerde publicaties moeten afleveren om tot de elite van het Nederlandse economenvolkje door te dringen. Een andere mogelijkheid is om het ene grote boek (of artikel) te publiceren dat zo baanbrekend is, dat dit een vloed van citaten oplevert. Uiteraard is slechts weinigen de verwezenlijking van deze droom gegeven.

Methode

De ranglijst is gebaseerd op spoorwerk in de kleine lettertjes van de *Social Sciences Citation Index* (SSCI). In de SSCI treft men per auteur een overzicht aan van de publicaties waarin deze in een bepaald jaar geciteerd werd. Alle artikelen en boeken van een auteur kunnen in aanmerking komen voor een citaat. Een artikel in de Nederlandse *De Economist* of zelfs *ESB* kan evengoed een citaat opleveren als een artikel in de *Review of Economics and Statistics* en de *American Economic Review*. De citaten moeten echter verschenen zijn in een van de 1500 tijdschriften die de

SSCI tot de categorie gerenommeerde internationale wetenschappelijke tijdschriften rekent. Hiervan bevinden zich ongeveer 140 tijdschriften specifiek op het terrein van de economie.

Voor het bepalen van het aantal citaten per auteur tellen verwijzingen naar eigen werk, citaten in boekbesprekingen en review-artikelen niet mee. Een andere spelregel ter voorkoming van concurrentievervalsing is dat bij meer verwijzingen naar verschillende artikelen of boeken van een auteur in dezelfde publicatie deze slechts één citaat opleveren.

Zoals de titel al aangeeft gaat het om een ranglijst van Nederlandse economen. Dit leggen wij al jaren zo uit dat slechts in Nederland werkzame economen van Nederlandse origine in aanmerking kunnen komen voor een plaatsje in de hitparade. Dit betekent dat buitenlandse economen in Nederland en Nederlandse economen die het Nederlandse academische klimaat de rug toegekeerd hebben niet in aanmer-

king komen. Ondanks het vervagen der grenzen telt het contingent Belgische economen in Nederland daarom niet mee. Eveneens komen in het buitenland werkzame Nederlanders als Buitter, Theil, Houthakker en Van Wijnbergen niet op de ranglijst voor. De reden voor deze restrictie is dat de moeilijkheidsgraad om in de top-30 te komen zo voor iedereen zoveel mogelijk gelijk is. Voor Nederlandse economen in bij voorbeeld de Verenigde Staten is het vanwege de betere contacten met mede-wetenschappers vaak gemakkelijker om door hun vakgenoten geciteerd te worden. Wellicht kan dit ook de hoge klassering verklaren van enkele naar Nederland teruggekeerde economen die een aantal jaren in de VS of aan de London School of Economics hebben doorgebracht.

Een spelregel waarvan het effect moeilijk is te overzien, is dat alleen algemeen economen tot de hitparade kunnen doordringen. Deze regel wordt met enige soepelheid toegepast, zodat er ook ruimte is voor nauw aan de algemene economie verwante onderdelen van de bedrijfseconomie, maar er blijven grenzen. Aan een economische fa-

1. De eerdere versies van de top-30 verschenen in *ESB* op de volgende data: 18 november 1981, 15 december 1982, 14 december 1983, 12 december 1984, 18/25 december 1985, 10 december 1986, 9 december 1987, 14 december 1988 en 13 december 1989.

Tabel 1. De top-30 1985-1989 (tussen haakjes de klassering van vorig jaar)

			Instelling	Citaten	Hoogste notering
1.	(1)	J. Tinbergen	emeritus	227	1 (1976-1989)
2.	(2)	A.P. Barten	KUB	186	2 (1988 en 1989)
3.	(3)	P. Nijkamp	VU	116	2 (1979-1987)
4.	(4)	J.J. van Duijn	Robeco/UvA	67	3 (1984-1987)
5.	(-)	J.R. Magnus	KUB	57	4 (1989)
6.	(5)	B.M.S. van Praag	EUR	45	3 (1978, 1981-1983)
7.	(8)	C.P.A. Bartels	Buro Bartels	42	4 (1986)
8.	(6)	T. Kloek	EUR	39	4 (1980)
9.	(7)	J.S. Cramer	UvA	39	2 (1977 en 1978)
10.	(9)	A. Kapteyn	KUB	39	4 (1983 en 1987)
11.	(11)	W.F. van Raaij	EUR	37	4 (1984)
12.	(18)	F. van der Ploeg	KUB	35	7 (1989)
13.	(14)	L. van den Berg	EUR	34	5 (1986)
14.	(20)	J.F. Kiviet	UvA	33	8 (1989)
15.	(12)	J. Pen	emeritus/RUG	32	2 (1976)
16.	(28)	E.E.C. van Damme	KUB	31	5 (1989)
17.	(19)	L.H. Klaassen	emeritus/EUR	31	3 (1979)
18.	(15)	A.H.G. Rinnooy Kan	EUR	29	9 (1988)
19.	(16)	H. Linnemann	VU	29	4 (1976, 1977 en 1982)
20.	(17)	E.J. Bomhoff	EUR	27	6 (1986)
21.	(22)	J. Pelkmans	Euroscop	27	5 (1988)
22.	(10)	P. Rietveld	VU	27	5 (1983)
23.	(21)	P. Kooiman	CBS	26	11 (1985)
24.	(25)	M.M.G. Fase	DNB	25	8 (1977)
25.	(13)	J. Spronk	EUR	24	6 (1984)
26.	(24)	W.J. Keller	CBS/VU	24	19 (1983)
27.	(-)	J.G. Lambooy	UvA	23	5 (1987)
28.	(-)	H.J. Bierens	VU	22	10 (1988)
29.	(-)	A. Knoester	KUN	21	16 (1987)
30.	(29)	S. Cnossen	EUR	20	9 (1987)

culteit werkzame personen in een andere discipline, ook al worden zij door economen wel geciteerd, tellen daarom niet mee. Volgens bestendig gebruik tellen wiskundig economen en econometristen daarom mee, maar bij voorbeeld sociologen en managementgoeroes niet. Zoals bij ieder demarcatie criterium is ook het bepalen van deze grens enigszins arbitrair. De achtergrond is dat voorkomen moet worden om appels met peren te gaan vergelijken. Iedere wetenschappelijke (sub)discipline kent zo haar eigen citatieconventies. Kwade tongen beweren overigens dat het buiten beschouwing laten van bedrijfseconomen voor de ranglijst niet of nauwelijks gevolgen heeft, omdat slechts zeer weinig Nederlandse bedrijfseconomen er in slagen om frequent geciteerd te worden in tijdschriften van niveau.

Resultaten 1985-1989

Tinbergen weet ook dit jaar zijn naaste belagers op ruime afstand te houden, zie tabel 1. Ogenschijnlijk is het verschil met de Tilburger Barten kleiner geworden (vorig jaar 51, nu 41 citaten verschil), maar daar staat tegenover dat Tinbergen in 1989 voor het eerst in vijf jaar weer boven de vijftig citaten uitkwam. Zijn reputatie lijkt na een tijdelijk

Tabel 2. De Nederlandse internationals 1985-1989

	Instelling	Citaten
1. (1)	J. Tinbergen	emeritus 211
2. (2)	A.P. Barten	KUB 178
3. (3)	P. Nijkamp	VU 103
4. (4)	J.J. van Duijn	Robeco/UvA 65
5. (-)	J.R. Magnus	KUB 57
6. (5)	T. Kloek	EUR 37
7. (6)	J.S. Cramer	UvA 35
8. (8)	W.F. van Raaij	EUR 33
9. (8)	C.P.A. Bartels	Buro Bartels 32
	(16) J.F. Kiviet	UvA 32
	(13) B.M.S. van Praag	EUR 32
12. (21)	E.E.C. van Damme	KUB 31
13. (14)	L.H. Klaassen	emer./EUR 30
14. (14)	F. van der Ploeg	KUB 29
	(7) A.H.G. Rinnooy Kan	EUR 29
16. (11)	L. van den Berg	EUR 27
	(8) H. Linnemann	VU 27
18. (17)	A. Kapteyn	KUB 24
19. (12)	E.J. Bomhoff	EUR 23
	(17) J. Pen	emeritus/RUG 23
	(24) J. Pelkmans	Euroscop 23
22. (-)	H.J. Bierens	VU 22
23. (24)	S. Cnossen	EUR 20
24. (24)	J. Koerts	EUR 19
	(21) P. Kooiman	CBS 19
26. (29)	L. Hordijk	RIVM 18
	(17) P. Rietveld	VU 18
28. (21)	A. Heertje	UvA 17
	(-) J.G. Lambooy	UvA 17
	(-) W.T.M. Molle	NEI/RULimb. 17
	(17) J. Spronk	EUR 17

Tabel 3. De top-10 in 1989

	Instelling	Totaal	Internationaal	
1. (1)	J. Tinbergen	emeritus	52	51
2. (2)	A.P. Barten	KUB	33	31
3. (3)	P. Nijkamp	VU	19	17
4. (-)	J.R. Magnus	KUB	16	16
5. (15)	E.E.C. van Damme	KUB	15	15
6. (-)	W.F. van Raaij	EUR	15	14
7. (10)	F. van der Ploeg	KUB	13	9
8. (-)	J.F. Kiviet	UvA	12	12
9. (4)	J.J. van Duijn	Robeco/UvA	11	11
10. (-)	H. Linnemann	VU	10	9

ke terugval dit jaar weer in stijgende lijn te zijn. Na de oude bekenden Nijkamp en Van Duijn is Magnus op nummer vijf de hoogste nieuwe binnenkomer. Na een verblijf van enkele jaren in Noord-Amerika en Londen is hij dit jaar hoogleraar algemene econometrie in Tilburg geworden. Met stip gestegen zijn twee andere Tilburgers, die recent uit het buitenland naar Nederland zijn teruggekeerd: Van der Ploeg (12), die zes plaatsen gestegen is, en Van Damme (16) die maar liefst twaalf plaatsen hoger te vinden is dan vorig jaar. Dank zij een zeer goed laatste jaar boekt ook Kiviet (14) een opmerkelijke stijging van zes plaatsen. Nieuwe binnenkomers zijn dit jaar voorts Lambooy (27), Bierens (28) en Knoester (29). Minder goed verging het o.a. Rietveld (22) en Spronk (25) die zich beiden een forse daling met twaalf plaatsen moeten laten welgevalen. Den Hartog, Van Delft, Elbers en Heertje zijn uit de top-30 verdwenen.

Internationals

Tabel 2 geeft een ranglijst op grond van het aantal door een auteur verzamelde internationale citaten. Dit zijn citaten in een buitenlands tijdschrift of citaten door een buitenlander in een Nederlands tijdschrift (o.a. *De Economist*, *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie* en de *European Economic Review*). Hierdoor krijgen we een beter beeld van de internationale reputatie van de Nederlandse top-economen. Op deze lijst zijn bij voorbeeld Van Raaij (8), Kiviet (9) en Van Damme (12) wat hoger te vinden. Magnus komt ook hier op nummer vijf binnen en vormt direct een bedreiging voor de vierde positie van Van Duijn. Andere nieuwe binnenkomers zijn ook hier Bierens (22) en Lambooy (28), terwijl voorts Molle (28) is teruggekeerd in de top-30 na daar vorig jaar uit verdreven te zijn. Hilhorst, Van Delft en Elbers hebben dit jaar ruimte moeten maken voor de nieuwe namen. In vergelijking met de gewone top-30 zijn Fase, Keller en Knoester niet onder de eerste dertig internationals te vinden.

1989 en tipparade

Het bekende leidende trio Tinbergen, Barten en Nijkamp plaatste zich ook in 1989 bovenaan, zie tabel 3. Anders dan vorig jaar zijn het echter niet Van Duijn en Van Praag die hierna volgen, maar Magnus en Van Damme. Van der Ploeg weet zich voor het tweede achtereenvolgende jaar in de top-10 te plaatsen. Van Raaij, Kiviet en Linnemann, die alle drie reeds in de tipparade 1989 stonden, zijn er ook in geslaagd om de top-10 over 1989 binnen te dringen. Vlak onder de top-10 hadden ook Fase, Klaassen, Pelkmans en Van den Berg een goed citatenjaar in 1989. Cramer, Rietveld en Rinnooy Kan (in 1988 nummer 7, 8 en 9) hebben hun top-10 klassering in 1989 niet kunnen continueren.

De tipparade 1990, samengesteld op basis van de in de eerste acht maanden van dit jaar verzamelde citaten, wijst op een goed jaar voor o.a. Van Damme en Pelkmans. Cramer en Rietveld winnen wat van het in 1989 verloren gegane terrein terug, terwijl Van Duijn het contact met het leidende trio dreigt te verliezen. Een nieuweling in de tipparade is Bovenberg, voorheen werkzaam bij het IMF, die op een gedeelde achtste plaats is te vinden. Sinds zijn eerste citaten in 1987 valt er een sterk stijgende lijn te ontdekken, zodat hij over een jaar of twee in de top-30 zou kunnen belanden.

Tabel 4. Tipparade 1990

	Instelling	Totaal
1.	J. Tinbergen	emeritus 30
2.	A.P. Barten	KUB 21
3.	P. Nijkamp	VU 17
4.	E.E.C. van Damme	KUB 15
5.	J.R. Magnus	KUB 12
6.	J. Pelkmans	Euroscop 9
7.	F. van der Ploeg	KUB 8
8.	A.L. Bovenberg	Min. EZ 7
	J.S. Cramer	UvA 7
	J.J. van Duijn	Robeco/UvA 7
	P. Rietveld	VU 7

Evaluatie

Net als vorig jaar zijn de Tilburgers bezig aan een opmerkelijke opmars. Met vier plaatsen in zowel de top-10 over 1989 als de tipparade 1990 maken zij twee zeer goede jaren door. Het zijn voornamelijk uit het buitenland teruggekeerde auteurs die voor deze opleving zorgen.

Vergelijken we de nieuwste top-30 met de eerste (over de jaren 1976-1980) dan blijkt dat een auteur nu twee keer zoveel citaten nodig heeft om in de top-30 te komen. De toen aan de Universiteit van Amsterdam werkzame Magnus had in 1980 aan tien citaten genoeg om met de Tilburger Van Schaik de plaatsen 29 en 30 te bezetten. De bovenste drie plaatsen waren toen voor Tinbergen, Nijkamp en Pen. De huidige nummer vier, Van Duijn, was toen op de negentiende plaats te vinden, terwijl Cramer, Van Praag en Kloek zich ook toen al onder de eerste tien schaarden.

Bij de vijfde top-30 over 1980-1984 was het aantal benodigde citaten om in de top-30 te komen inmiddels gestegen tot zestien. Tinbergen, Nijkamp, Van Praag en Van Duijn voeren de ranglijst aan. Tot de entree van Barten bij de vorige top-30 zouden zij het leidende kwartet blijven. Net als nu stonden Cramer en Kloek bij de eerste tien. Pen en Klaassen zijn in 1989 iets lager te vinden dan in 1984. Uit de eerste tien van deze vijfde top-30 is alleen Korteweg nu niet meer in de top-30 te vinden, vorig jaar verdween hij uit de ranglijst.

De verdubbeling in tien jaar van het aantal citaten dat een auteur moet verzamelen om in de top-30 te komen, toont aan dat Nederlandse economen in absolute zin meer geciteerd worden. De vraag is echter of hun reputatie ook in relatieve zin verbeterd is. Er wordt nu veel meer gepubliceerd op het gebied van de economie dan tien jaar geleden. Met het toenemen van de wetenschappelijke produktie stijgt ook het aantal citaten. Of het aantal citaten van Nederlandse economen gelijke tred houdt met de internationale ontwikkelingen is moeilijk te bepalen.

Een conclusie die met wat meer stelligheid getrokken kan worden, is dat het in grote mate dezelfde auteurs zijn geweest die de hitparade de afgelopen tien jaar hebben gedomineerd. Veertien auteurs die in de eerste hitparade voorkwamen, staan daar nu nog in. Van die veertien zijn er maar liefst acht die toen bij de eerste tien stonden en nu nog onder de eerste zeventien te vinden zijn. Met de verjonging van de economische wetenschappen loopt het in Nederland blijkbaar niet zo'n vaart.

Hans Wolters